Ч. 95 Субота 29 цьвітня (12 мая) 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові з агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — З ради державної. — Ворохобня в Болгариї).

Провідники правиці удали ся до провідників лівиці з предложенем, щоби відступити від першого читаня язикового закона і згодити ся на вибір комісиї язикової і усунене на час праці тої комісиї з порядку дневного всїх важнїйших правительственних предложень. Під тим услівєм правиця зобовязує ся наклонити Чехів до занехана обструкциї. Neue fr. Presse довідує ся, що лївиця постановила відкинути то предложене, бо не бачить в нїм поважного і щирого наміру до побореня ческої обструкциї. Др. Функе і Бернрайтер одержали повновласть до повідомленя правиці о тій ухвалї.

Заповідженого на вчера засїданя парляментарної комісиї правиці не було, однако через цїлий час вчерашного засїданя палати вели ся приватні наради, в котрих брали участь всї члени парляментарної комісиї. Справа стоїть іменно так, що вчера розпочали ся вже конференциї, в який спосіб можна би Чехів відвести від обструкциї. Гр. Пальфі, що перед тим нараджував ся з дром Кербером, запросив на конференцию провідників польского Кола, християньско-славяньского союза і католицке народне сторонництво. Головною точкою нарад було найти вихід для Чехів, в який спосіб моглиб они відступити від обструкциї, аби удержати звязь правиці. Ухвали не було, одначе то певне, що прийшло до зближеня. Чехів на ту конференцию не запрошено, що впрочім було природною річю, бо можна їх запросити хиба тоді, коли поставить ся їм якісь певні жаданя. З тої причини відкликано і вчерашне засїдане комісиї.— Президент палати др. Фукс предложив провідникам клюбів лївиці, щоби петициї, інтерпеляциї і т. ин. відчитувати при кінци засїданя ради державної. В той спосіб вирвалось би з рук обструкциї найважнїйше оружиє. Провідники клюбів лївиці згодили ся вправді на то, однако пізнїйше прийшли до президента і відкликали свою згоду. З того виходить, що лївиця з одної сторони хоче поборювати ческу обструкцию, однако з другої задержує собі можність веденя обструкциї з своєї сторони.

Вчерашне засїдане палати послів розпочало ся відчитуванем внесень і інтерпеляций, що тревало майже цїлу годину. Відтак пос. Ґреґр зажадав поіменного голосованя над внесенем випечатаня якоїсь петициї в повнім змісті в стенографічнім протоколі. Над тою справою вивязала ся горяча дискусия, що тревала до кінця засїданя. Вкінци коли в палатї не остало лиш 89 послів віцепрезидент Жачек закрив засїдане. Посли з лївиці протестували вправдї против того, але пос. Жачек вийшов з палати. О речинци слїдуючого засїданя будуть посли повідомлені на письмі.

Болгарске правительство перевело минувшого року реформу ґрунтового податку, що давав державі мало доходу і замінило податок грошевий на десятину, як було за часів турецких. Опозицийні посли протестували против того в собранію, але не могли нїчого вдїяти. Отже кинули ся між нарід аґітувати і довели до того, що в округах звідки они по слують прийшло до правдивої ворохобнї. Ворохобня счинила ся в окрузї Рущука, де до 80 сіл вхопило за оружие. Спершу правительство вислало кілька компаний войска до загрожених місцевостий, але селяни вигнали войско і стали збирати ся в місточку Третенику коло Рущука. Зібралось їх там вже до 25.000 а між ними богато резервістів, вислужених вояків. Они цїлком на войсковий лад зорґанізовані; 300 кінних творило передну сторожу. Часть єсть уоружених в рушницї, часть в револьвери, а прочі колами. На дорозї до Третеника знищили лише що вибудований шлях зелїзниці Тирново-Рущук, також телеграф і міст. Відтак займили всї стратеґічні місця і приготовили ся до борби. Дня 2. с. м. явило ся войско в Третенику, але его окружили селяни і прийшло до правдивої битви, в котрій погибло 42 люди а до 200 єсть раненых. Між погибшими єсть 1 капітан, 1 заступник старости, бурмістр і десятьох вояків. Правительство почало тепер з усїх сторін насилати войско і зібрало его в Рущуку 8.000, але найгірше то, що на войско не можна спустити ся, бо оно в кількох случаях відмовило послуху і не хотїло до селян стріляти. Що там тепер дїє ся не знати, бо болгарске правительство не пускає ніяких вістий.

---

1)

Один день на селї.

(З італіяньского — Рената Фучіні'ого.)

Даремний труд, милий брате! В деяких случаях цїлком неможливо сказати: нї. Тебе так сердечно просять, так настають, так мучать і неволять, що відмова була би обидою для людий, що не хотїли нїчого иншого, як лиш зробити тобі чемність.

Не маєш часу? — „Задля одного дня“ — відповідають тобі — „сьвіт не завалить ся.“ — За горячо? — „Приїдьте рано“. — Далеко від стациї? — „Я вишлю по вас конї“. — Ти умовив ся на той день з приятелем? — „Привезіть его з собою“.... Одним словом, я сказав: добре, і в недїлю рано вибрав ся я, аби раз зробити з тим конець.

Ледве спинив ся в тій місцевости, окружила мене товпа людий, що саме виходили з церкви, а всї взирали ся на мене як на дикого зьвіра. Я спитав о дім сіньора Козіма і відразу вісьмох, десятьох кинуло ся завести мене там.

„То он-там на горі. Видите той красний дім з вежою на даху? То той самий. То ви знаєте сіньора Козіма? Славний чоловік! А его брат сьвященик? О, той ще не такий! А его жінка, сіньора Флявія? То добра женщина, що она лиш милостинї роздасть! А сіньору Олімпію, сестру сіньора Козіма, знаєте також? Она, так сказатиб, трохи собі дивна, дуже любить книжки, все з книжками носить ся, і аж голова їй завернула ся від них. Але она скаже всьо по порядку, що в них стоїть; нераз чоловікови аж не хоче ся вірити. Однако з тим всїм і она дуже добра дївчина. І для родини, як прийде приміром написати який лист, колиб єї не було, то они навіть не знали би, як до того взяти ся! Перше був тут ще Бістіно, син сіньора Козіма; але той єсть тепер у Вольтері в семинари, і так его там поважають, що навіть не хотять его на вакациї пустити до дому. Славний хлопець. Як він ще тут був, то ловив з стрием, сьвящеником, більше птиць одного дня, як всї иньші в селї разом за цїлий тиждень. Так тепер ідїть просто до гори, саме добре вийдете“.

Всї тї відомости о моїх гостинних господарях, які я по части вже знав, оповідали менї селяни по дорозї, а кождий хотів щось свого приповісти, аби лиш менї показати свою вічливість, аж вкінци лишили мене коло одної короткої улички, поздоровили з почестию, і жертвували свої услуги на будуще.

„То не зле почнає ся!“ — усьміхнув ся я до себе, і потер руки. Вже від давна хотїлось менї перевести на селї спокійно день, і я прискорив ходу, щоби як найскорше полюбувати ся спокійною годинкою свобідного житя серед тої честної родини далеко від томлячих, нещирих чемностий, від тих одностайних принять, холодного, удаганого одушевленя, скупої гостинности, як так часто мусить ся приймати і на жаль при міскім житю приймати инших, та удавати всьо так само як они.

Ледво я потягнув за дзвінок, як появив ся хлопець в сорочцї і білій запасці, заткнутій за пояс, та усьміхаючись, отворив менї двері.

— Чи сіньор Козімо дома?

— Дома, прошу пана, прошу близше, прошу! Ви певне той пан з Фіренце, що обіцяв вчера приїхати до нас, правда?

— Так.

— То прошу ходїть, ходїть, пан велїв менї завести вас до гостинної комнати, він сам надийде в тій хвили. Дуже добре, прошу пана, дуже добре зробили, що приїхали. Ми вже так давно говорили о вас, дожидали. Що чувати у Фіренце? Прошу, прошу сюди, розгостїть ся! Даруйте!

— Ідїть, ідїть, я вже зажду.

Я сїв коло вікна і почав переглядати старий альбом з фотоґрафіями. За той час міг я пересьвідчити ся, що мій приїзд викликав справдї заколот, бо надимною, на першім поверсї дало ся чути скоре отворане і замикане дверий та біганина босих і обутих ніг, від чого пустив ся рісний дощ білих платочків вапна зі стелї, а всї вікна і склянний дзвін, що вкривав статую Ісуса Христа на шафі в кутї, забренчали як в часї якого землетрясеня.

По кількох мінутах почув я шелест при дверех, а відтак сильний удар ногою. Двері отворили ся і до комнати увійшов може шестилїтний хлопець з надкушеним яблоком в руцї, і поглянувши на мене зпід лоба, спитав злобно:

— Чи то ваша книжка? Зараз менї положіть, бо скажу стрийкови!

Я поклав альбом, а він дивить ся дальше на мене злобно:

Новинки.

Львів дня 11-го мая 1900.

— Справа дяків в Соймі. Товариство дяків львівскої архієпархії внесло в р. 1895 до сойму просьбу, о зміну § 12-ого закона з дня 15-го серпня 1866 року в тім напрямі, щоби дякам запевнено стале утримане. Краєвий виділ поспитав передовсім всї три рускі ординарияти о гадку, а діставши відповідь, що утримане дяків справді є недостаточне, виготовив проект закону, зміняючого деякі постанови закона з р. 1866. Але хоч новий закон з дня 16-го цьвітня 1896 р., давний § 12, котрий містив в собі постанови щодо покритя літургічних видатків і утриманя костельних слуг, розширив також на рускі парохії, то зміна тая не вдоволила дяків, бо не сказано було в новім законі, кілько слугам церковним належить ся на їх утримане. Тому товариства дяків всїх дицезий що року поновлювали свої петициї до сойму; вкінци в р. 1899 вніс комітет з'їзду дяків і органістів цїлої Галичини знов петицию до сойму о уладнане їх утриманя. Правнича комісия соймова, признаючи домагане дяків і органістів цїлком слушним, виступила на послїдній сесиї соймовій з внесенем, котре сойм і принняв. Внесене припоручає краєвому виділови виготовити на найблизшу сесию соймову новелю до закона з дня 16 цьвітня 1896 р. в такою зміною § 12-ого, щоби було в нім виразно постановлено: 1) Як високе має бути річне утримане церковних слуг, при чім до утриманя має бути вчислений дохід з евентуально доданих грунтів і вільне мешкане; 2) Яка квота має бути обернена на літургічні потреби. Видатки ті мають бути покривані з жерел в §§ 1 і 2 закона з 1896 р. указаних, а що бракне, мають додати парохіяни в міру своїх податків.

— О. Емануїл Скоробогатий з Завадки, що оногди пострілив ся у Львові, помер вчера в львівскім шпитали. Нещастний до смерти не прийшов до притомности.

— Трагедия в родинї. В Ншіра коло Тіхльовіц в Чехії вимерла зовсім цїла родина Гапке на туберкульозу. Перед чотирнайцяти днями померли одного дня батько і син, а оногди умерла доросла донька послїдна з родини. Ще давнїйше умерли були на тукеркульозу перша і друга жінка і брат батька.

— Як в Нагуєвичах палили опирів. Самбірско-дрогобицкий Tygodnik випорпав із забутя історию, котра на жаль могла би ще й нині де небудь в Галичині повторити ся, бо від того часу аж до нині просьвіта серед широких мас народа не дуже поступила. Письменних людий. що правда, прибуло, але забобонних ледви чи навіть і серед т. зв. інтелїгенциї зменшило ся. Річ діяла ся в селї Нагуєвичах в 1831 р. підчас першої холери. У одного з тамошних господарів ночував кравець з Фельштина і розповідав, що опирі підтинають людий. То чув малий хоровитий 7-лїтний хлопчина, а в кілька днів по тім став говорити, що дійстно опирі підтинають людий та що в Нагуєвичах єсть кілька таких опирів і він їх розпізнасть. Тогди скликав війт всїх мужчин з села перед церкву, казав їм уставити ся рядом, взяв хлопця на руки і казав єму показувати, хто опир, а хто нї. На кого хлопець показав, того війт казав зараз взяти під варту. В той спосіб найдено сім опирів і поведено на пасовиско зване „Байзар“. По дорозі брали люди хорост з плотів, а прийшовши на місце, розложили великий огонь і зачали палити опирів, вкидали одного чоловіка по другім і палили живцем. Скоро котрий вискочив, то привязали его на серединї шнура і так з двох боків держали серед огня. Коли вкинено четвертого з ряду, той вискочив з огню і крикнув: Гов, панове громада! Я опир; даруйте менї житє, а я дам раду. На то під'їхав на кони до громадскої старшини місцевий богач Левицкий, та попросив, щоби єму вільно було взяти опира з собою до хорої доньки одиначки. Війт призволив на то, а опир пішов побіч Левицкого, що їхав на кони. Хитрий опир побачивши, що вже далеко від огню, скинув Левицкого з коня, а сам сїв на коня і втїк. Цїла тота історня закінчила ся опісля перед судом в Самборі, а як каже згадана ґазета єсть записана на кінця евангелия в горішній церкві в Нагуєвичах. Додати тут ще мусимо, що в актах судових в Самборі єсть сказано, по чім той хлопець пізнавав опирів. Забобонні люди підвязували собі сирівцем (сирим полотном) ногу коло колїна, що здаєсь мало їх забезпечувати від холери. Отже у кого той хлопець видів підвязану ногу, того називав опирем, а війт призначував єго на спалене. — А нині по 69 роках хиба-ж нема таких, що сьвято вірять у всїлякі опирі, чарівниці і чари, та готові би зараз людий живцем палити?

— Пожар театру. Минувшої недїлї дня 6 с. м. в ночи, безпосередно по представленю „Подорож наоколо землї в 80 днях“ згорів в Антверпії театр „Церковий“, одна з найкрасших будівель міста. До двох годин театр згорів до тла разом з декорациями, костюмами, бібліотекою і касою, в котрій було 70 тисяч франків. В огни не погиб нїхто з людий. Але в поблизьких домах настала така паніка, що женщини зі страху перед пожогою скакали через вікна на улицю; з сеї причини було кілька случаїв тяжкого калїцтва. Шкода виносить кілька міліонів франків.

— Затроєнє фарбованими помаранчами. Вже від довшого часу показують ся в торговли фарбовані анїліною помаранчі. Несовістні торговельники взялись на способи і фарбують жовті помаранчі на червоно, щоби їм надати вид месиньских, котрі мають червоне мясо. Фарбоване відбуває ся в той спосіб, що малесенькою сикавочкою склянною з тоненьким кінчиком набирають червоної анїлїнової краски, впихають сикавку в такім місци, щоби слїд не легко впав в очи, а тогди поволи пускають краску до середини. Отже такою зафарбованою помаранчею затроїла ся оногди мала донька городника в Празї; єї відставили до шпиталю і там лікарі розпізнали, що она затроїла ся анїлїною, котрою була зафарбована помаранча, яку она купила у якоїсь перекупки, і зїла.

Телеґрами.

Відень 11 мая. В часї вчерашних розрухів на тутешнім університетї арештовано 6 студентів.

Льондон 11 мая. Бюро Райтера доносить, що Анґлійці заняли в недїлю Фуртінстрем над рікою Валь. Огонь артилериї був такий сильний, що Бури мусїли уступити.

— Чи ви той пан, що мав приїхати?

— Так дитинко.

Я удав лагідного, аби его трохи приласкати і простягнув руку та хотів погладити по лици. Він відступив два кроки назад і замахнув рукою, немов би хотів кинути менї яблоком в лице.

— Держіть руки при собі, чуєте? Що ви тут хочете?

Мене то розгнївало і я замовчав.

— О, я добре знаю, не гадайте собі, що вас тато просив, мама не хотїла і чути про вас, бо мусїла порізати всї кури, що їх тепер Ґостіно скубе. Але чей нині вечер поїдете собі? Не хочете говорити? Добре, добре, най буде й так, але як ви тут до нас ішли, то мама вам наклляла, що...

Двері нагле отворили ся і на порозі появила ся в старих патинках груба стать сінїора Козіма, що поклепав мене з сердечною усьмішкою обома своїми великими руками по плечи і три рази повторив:

— Славно, справді славно!

Відтак обернув ся до хлопця:

— А ти тут що робиш?

— Що менї сподобає ся.

Штовхнув его легко в рамя і вигнав за двері, а мене попросив сїдати.

Мимохіть упав мій погляд на сорочку і штани сінїора Козіма, затовщені і замазані вином і каплями кави. Правду сказавши було то менї трехи неприємно, що за мало зважав на мене, але я зараз успокоїв ся, коли він почав мене перепрашати, що дав менї на себе ждати, бо мусїв піти до своєї комнати, аби трохи очистити ся.

— О, не робіть собі заходів, сінїоре Козімо!

— Славно, справді славно. Але що за хороший час, га? Правда, ви утомлені, може би ви покріпили ся. Ґостіно-о-о! А тепер скажіть, що говорять у Фіренце про засїви? Славно, справді славно! Ви не бояли ся дороги і зробили нам правдиву приємність.

— Що прикажете пане?

— Ідїть на гору, Ґостіно і попросїть паню о ключі до комірки, та принесїть панови, чим покріпили ся. — І обертаючись до хлопця, що знов всунув ся за служачим, крикнув: — А ти іди сейчас умий ся і прибери ся.

І знов вигнав его з комнати.

— А з овочий, друже, і сего року нїчо!

— Ов!

— Так, так, що тут говорити? Від трех лїт точить їх слабість. Подумайте, нам перше лишило ся яких чотириста фунтів, а тепер як буде пятьдесять, шістьдесять то найбільше... І що то за овоч! Всьо хробачливе! Прошу, ходіть зі мною на під... Але нї, чую що брат іде до нас, заждім на него.

— Заждім!

— То дивак, знаєте? Не можна з ним договорити ся. Але впрочім добрий чоловік. На примір недавно — мусите знати, що він терпить на жолудок і — вибачте — має болючий наріст, що тут сидить...

Приготовленя до показаня менї того наросту перебив прихід дон Паоля, що здоймив капелюх і глубоко поклонив ся.

Я встав, аби приступити до него, але він не позволив:

— Не позваляю, не позваляю. Сидїть собі вигідно, сінїоре. Як не будете гнївати ся, то я задержу капелюх на голові, я так привик. Сїдайте, сїдайте-бо!

Настала хвиля мовчаня, відтак почав сінїор Козімо розмову на ново.

— Диви, Паольо, той пан, що ми о нїм якось вечером говорили...

— Але знаю, знаю. Бог з тобою, що ти нїколи не можеш нїчого скінчити! Кілько разів будеш все одно і то само повтаряти?

— Ну, я хотів лиш сказати...

— Ти вже погостив чим гостя?

— Післав Ґостіне. Він мусить зараз надійти.

— То ви з Фіренця? — спитав мене сьвященик.

— Так.

— Поганий рік, пане. Як нема дощу, нема нїчого. Иншими роками я в такім дни як нинї зловив їх до десятої години пятьдесять шість. А нинї рано заки ішов на службу о осьмій, зловило ся всего три малі пташини і проклятий сокіл, що — ось дивіть — половину руки відкусив. Чи у Фіренце ловлять також?

— Правду кажучи, не знаю, я тим не займаю ся.

— Ігумен від Сан Ґаджіо ловить птиці сего року, правда?

— Не знаю — не можу вам о тім нїчого сказати.

— Так, так, бо тамтої пятниці переказував до мене, що ще не встиг всїх посаджати до клїток Падро Льоренцо від Сантіссіма Анунціята щось нездоровий. То правда?

— Правду кажучи — не знаю.

— Господи Боже — якже, то не знаєте нїчого?

— Я вам щось скажу.... Говорім лїпше про вас. Сінїоре Козімо оповідав менї тепер....

— Піду ще на хвильку до моїх птахів. Козімо, коли буде обід?

— Скажи найлїпше сам коли, коли тобі вигіднїйше.

— А, ось господиня — сказав дон Паольо, що отворив двері аби іти. — О котрій годинї буде обід, Флявіє? О дванайцятій?

Сінїора Флявія, наймилїйша подруга мо-

Льондон 11 мая. Ґен. Робертс доносить: Ми перейшли ріку Занд. Ворог займає сильні становища, однако мимо того випираємо его поволи.

Льондон 11 мая. Ґен. Робертс телеґрафує з Зандрівер під днем 10 с. м.: Бури в повнім відвороті. Кіннота і артилерия гонять їх перед собою в трех ріжних напрямах. Страти англїйцїв не великі.

Претория 11 мая. Вчера закрито народну раду. Перед тим приймила палата внесеня, висказуючі жаль, що Англія не згодила ся на предложене до заключеня мира.

Переписка зі всїми і для всїх.

Просимо не присилати анї марок листових анї карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нікому.

Оповістка.

Дня 6 мая пропала менї з пасовиска кляч червона без лївого клуба, вартости 38 до 40 зр. Другого дня виділи еї в Дусанові. Коли би хтось притримав еї у себе, прошу зголосити ся до підписаного, а я все винагороджу. — Стефан Януш, господар в Стратинї місточку.

Ст. Звар. в Баворові: Присланий хробак есть дуже інтересний, лиш шкода, що Ви не прислали его у фляшцї в спіритусї або воді, лиш сухого. Хробак сей належить напевно до громади т. зв. Круглячків або Облунів (Nematodes, Rundwürmer) лиш що до рода, то не можемо его точно означити, бо і оказ прийшов засохлий і не маємо під рукою анї мікроскопа, анї відповідного підручника до означуваня рода скілько ми при помочи звичайної люпи могли розпізнати, то був би то т. зв. Струнчак (Gordius aquaticus), близько посвоячений з трихіною. З взгляду на інтерес краевого природознавства нотуємо, що Ви знайшли его в Баворові в ріцї Гнїзні, притоцї Серету, в мілкій водї межи каміняими. Коли Ви его мірили живого, то він мав 30 центиметрів довготи. Ми розмочили его у водї і змірили а він мав 18 центиметрів. Струнчаки пізнають ся по тім, що їх задний кінчик розділений на дві части як вилочки. Есть се, як кажемо, дуже інтересний хробак, бо він буває тонесенький як нитка або як тоненька струна брунатнавої барви у всїляких відтїнях, довгий звичайно 10 до 15 центим., але доходить иноді й до 30 центим. довготи, а дві пятих до пів міліметра грубий. Самцї бувають аж чорні а самички звичайно яснїйші, але й одні і другі мають вздовж зверха і сподом темну смугу, а тої іменно не могли ми добачити і длятого наш сумнїв що до рода сего хробака. Зовсїм розвинені і рослі жиють струнчаки в мілкій водї підходять до керниць і знаходять ся иноді в жолобах при керницях. Бували случаї, що люди спили такого хробака, але опісля віддали его назад. Той хробак розмножує ся в той спосіб, що виколовшись з яечка висуває головку, котра має доокола кілька зубців а на самім вершку рогове, скажім, шило. Молоденький такий червачок $^{1}/_{18}$ міліметра довгий шукає собі якусь комашку або еї личинку, чіпає ся еї, вертить в нїй діру в мягкім місци і лїзе до середини. В одну комашку може влїзти 40 таких червачків, від котрих відтак комашка як би від трихін гине. Коли той хробак з комашкою дістане ся в яку рибу або у водного хруща (сплавок щовтоберегий, Dyticus marginalis), то зашкаралуплює ся там на яких 5 до 6 місяцїв і переміняє ся на рослого хробака. — Але міг би то бути ще й инший рід круглячка, т. зв. Стронґілюс, хробак не безпечний, особливо для молодої худобини, для ялівника, телят, ягнят і підсвинків, а навіть людий. Декотрі з тих хробаків бувають і на 1 метер довгі а тонесенькі як нитка, н. пр. Enstrongylus gigas. Иньший того рода хробак, званий Драпаком дихавковим (Strongylus filiaria), дістає ся до жолудка худобини — чи безпосередно з водою і пашею, чи посередно, залїзши в якусь комашку а з нею дїставшись до жолудка, того поки-що не знає ся докладно — а звідтам лїзе через їзжницю і глотку до легких, іменно до дихавки, га викликує хоробу, звану хробачливою заразою легких. Зьвіря зачинає кашляти сухим кашлем щораз частїйше, хрипне, нидїє мимо того, що їсть добре, хоруе так 2—4 місяцї і гине, а иноді таки нагло дусить ся. Хоробу ту можна аж тогди на певно розпізнати, коли зьвіря викашляє хробаки. Де би така хороба проявляла ся, там треба худобину держати в стайни, особливо з початком весни і лїта. Взагалї треба бути осторожним з водою до питя, і анї люди не повинні пити води з ріки і ставів та нечистих керничок, анї не поїти худобина нечистою водою. — **Начальник:** Конкуренцию до будови шкільного будинку розписує окружна рада шкільна по виготовленю відповідного пляну і косторису. О будові мусить знати ц. к. Староство, і о тім повідомляє его Рада шкільна окружна. Конкуренция визначує ся по половині (двір 50% і громада 50%) від безпосередних податків державних і додатків до них, але не від податків і додатків краєвих і т. п. Репартиция відбуває ся після оплачуваного податку а не після нумеру, значить ся, припадаючу на громаду половину не розділює ся по рівній части на кождого господаря, бо то було би несправедливо, лиш після висоти податку. — **Писар 37:** Чи після нового закона будівельного треба для будинку немешкального також консенсу? — В §. 3. того закона сказано: Коли ходить о будову звичайного партерового (приземкового) селянского дому мешкального або господарского (отже не мешкального), взглядно о роботу при таких будівлях, чи то на селї, чи в місточку, може той, що будує, представити також устно зверхности громадскій просьбу о консенс. (Отже консенсу потреба). Може він також або предложити простий шкіц будови і шкіц ситуацийний (значить ся два рисунки) показуючі положене і розміри будучого будинку, а також положене і віддаль сусїдних будинків, взглядно також дороги і площі публичні або подати ті подрібности устно. Таку устну просьбу або устно подані подрібности зверхність громадска есть обовязана списати устно до протоколу і то безплатно. — Взірців як робити просьби о консенс годї нам подавати, до того і не місце в ґазетї і не обійшлось би без рисунків і плянів на взірцї. Впрочім купіть собі: „Ustawa Budowlana dla wsi i pomniejszych miasteczek, — wydali urzędnicy Rady powiatowej lwowskiej. Доставить Вам котра небудь книгарня у Львові, в Тернополи або Золочеві. — **Марія:** Плями із ржи на білю можна вивабити слїдуючим способом. 1) Розпустити одну часть оксалевої соли (квасна сіль з т. зв. заячої капустки) і одну часть цитринової соли в 8 частях води, або казати собі зробити в аптицї мішанину з 1 ґр. оксалевого квасу, 1 ґр. цитринового квасу і 1 ґр. соли кухонної та 8 частий води і тою мішаниною змочити пляму, притулити до цинового начиня огрітого кипячою водою або держати над плямою цинову ложку з кипячою водою. — 2) Змочити пляму теплою водою, розтерти на нїй мокрим кінчиком пальця трохи соли з заячої капустки (купує ся в аптицї або дроґуерії) а відтак сполокати теплою водою і так робити доти, доки аж пляма не щезне. — 3) Змочене біле розложи плямою на якій посудинї (баняку) з кипячою водою; вода мусить варити ся і кипіти, щоби ішла пара. Рівночасно треба на пляму з гори пускати каплями кипячу воду доти, доки аж пляма не пустить. — Що до якоїсь рожевої плями, то не можемо подати способу, бо не знаємо з чого плями. А всеж-таки спробуйте також і повисшого третого способу (держати над парою і рівночасно капати кипяток зверха). — **Цікавий:** Про кінематограф у Львові і про заказ не знаємо нїчого, а ще менше можемо знати, в котрім містї в Галичинї показують кінематоґраф. Невжеж би Ви бігали за ним на здогін? — (Дальші відповіди пізнїйше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.)

го господаря, потвердила питане поважним рухом голови і вийшла до комнати, між тим як сьвященик, непращаючись пішов до своїх сильок. Она підійшла до мене свобідно, спитала, як менї поводить ся, дуже утїшила ся, коли я їй сказав, що „добре", сїла відтак на крісло і почала менї приглядати ся. Сінїоре Козімо що заступав всїх, представляє:

— Отсе, Флявіє, той пан, о котрім я тобі онгди вечером говорив...

А сінїора Флявія повторила:

— Що порабляєте. Як вам поводить ся?

— Дякую, добре.

— А жені?

— Дуже добре, дякую!

— Дуже мене тїшить.

А потім поглянула на мужа, немов би хотїла спитати, чи має ще що до мене говорити, сидїла мовчки і знов дивила ся на мене.

На щасте вибавив мене сінїор Козімо з клопоту вибираня предмету розмови, бо почав говорити о політицї. А що як раз справа тунетаньска була на дневнім порядку, то заговорив очевидно о Тунісї, горячив ся, запалив ся і не задихуючись, висказав всї свої погляди о внїшній політицї та закінчив, що колиб він і его брат, сьвященик, були в міністерстві, то дуже зле було би з тими Французами в Тунісї, бо... Але тут перебила его сінїора Флявія, спитавши мене, чи в сукні моеї одежи есть бавовна. Я здержав сьміх і відповів, що нї.

— А богато коштує, що?

— Здасть ся сім лїр за метер.

— А, то купує ся на метри. Мусить бути добра материя. Козімо, ти повинен купити собі таке одїне.

— Але добре, добре. Проклята навичка, комусь перебивати в розмові! О тім поговоримо пізнїйше.

А обертаючись знов до мене почав:

— Бо коли Франция... — і був би знов говорив о тунетаньскій справі, коли отворили ся двері і в них появила ся сінїора Олімпія, его сестра, панна може пятьдесятьлїтна, та сама о котрій менї оповідали селяни, як о уче́ній.

Мала на собі синю сукню, оріхову намітку і капелюх з брудної жовтої соломи, прибраний живими цьвітами. Дві твердо напомадовані льоки звисали коло уший аж на лице. В одній руцї держала парасольку і китицю цьвітів, в другій книжку, з заложеним між дві картки пальцем на знак, що там перестала читати.

Она підійшла до мене з уданою свободою і поклонила ся та прижмурила очи.

— О, сінїоре, витайте в тій убогій хатцї.

— Чудова хатка, сінїоріно, де менї дуже приємно.

Она знов прижмурила очи і усьміхнула ся до мене. Відтак пішла дрібоньким кроком до крісла і сїла обернена плечима до вікна. Поводила ся як кожда стара дївчина, що бажала би ще приподобати ся.

Я приглядав ся їй з найбільшою увагою, коли почув сильний удар в плече і голос сінїора Козіма:

— Коби ви почули які стихи она пише. Маєш при собі той сонет. Олімпіє, знаєш? Ну той, що ти тамтого тижднявнаписала.

— А, ти хочеш сказати оду.

— Так, так, сонет, ода, то всьо одно. Але коби ви то чули! Там рим і всьо! Ну, кажу вам!... Прочитайже нам то!

— Пізнїйше, Козімо, пізнїйше.

На мене піт виступив. Але сим разом Господь помилував.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).